

Skatteministeriet

26. april 2019
J.nr. 2019 - 832

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 233 af 23. januar 2019 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rune Lund (EL).

Karsten Lauritzen

/ Per Hvas

Spørgsmål

I forhold til mulige fejl ved udbetaling af refusion af udbytteskat, mulig svindel med udbytteskat under bankordningen og muligheden for i denne sammenhæng at retsforfølge finansielle institutter for deres rolle i sagen både civilretligt og strafferetligt bedes ministeren redegøre for, i hvilket omfang myndighederne sikrer, at der sker afbrydelse af forældelse i forhold til at rejse eventuelle sager. Ministeren bedes i den sammenhæng redegøre for, hvordan de gældende regler for forældelsesfrister er på området. Ligeledes bedes ministeren redegøre for, om ministeren allerede på nuværende tidspunkt har viden om, at der helt eller delvist ikke vil kunne blive rejst sager over for finansielle institutter på grund af, at forældelsesfrister er overskredet.

Svar

Der er til brug for besvarelsen indhentet bidrag fra Justitsministeriet og Skattestyrelsen. Jeg henholder mig til disse bidrag.

Justitsministeriet har oplyst følgende om de relevante forældelsesregler:

”Straffelovens 11. kapitel indeholder de almindelige regler om forældelse af strafansvar, som finder anvendelse, medmindre andet er bestemt i særlovgivningen. Det følger af straffelovens § 92, at en lovovertrædelse ikke straffes, når der er indtrådt forældelse efter §§ 93-94. Om der i det konkrete tilfælde er indtrådt strafferetlig forældelse, vil afhænge af strafferammen for den pågældende strafbestemmelse. Ifølge straffelovens § 93, stk. 1, nr. 1-3, er forældelsesfristen henholdsvis 2, 5 og 10 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i henholdsvis 1, 4 og 10 år for overtrædelsen.

Forældelsesfristen regnes som hovedregel fra den dag, da den strafbare virksomhed eller undladelse er ophørt, jf. straffelovens § 94, stk. 1. Forældelsesfristen afbrydes, når den pågældende gøres bekendt med sigtelsen, eller når anklagemyndigheden anmoder om rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen, jf. straffelovens § 94, stk. 5.

For så vidt angår civilretlige krav, gælder der som udgangspunkt en almindelig forældelsesfrist på 3 år, medmindre andet følger af andre bestemmelser, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1. For fordringer på erstatning eller godtgørelse for skade forvoldt uden for kontraktforhold regnes forældelsesfristen fra tidspunktet for skadens indtræden, jf. forældelseslovens § 2, stk. 4. Var fordringshaveren ubekendt med fordringen eller skyldneren, begynder forældelsesfristen at løbe på det tidspunkt, hvor fordringshaveren får eller burde få kendskab hertil. Ud over den almindelige forældelsesfrist gælder der for krav på erstatning for skade forvoldt uden for kontraktforhold en absolut forældelsesfrist på 10 år efter den skadevoldende handlingens ophør, jf. forældelseslovens § 3, stk. 3, nr. 2. Efter udløbet af de 10 år vil erstatningskravet således ikke kunne gøres gældende mod skyldneren, uanset hvornår fordringshaveren får kendskab til sit krav.

Hvis erstatningskravet udspringer af et strafbart forhold, er udløb af forældelsesfristen ikke til hinder for, at det under en straffesag, hvor tiltalte findes skyldig, pålægges tiltalte

at betale erstatning eller godtgørelse til forurettede i anledning af det strafbare forhold, jf. forældelseslovens § 13. Uanset at kravet mod skyldneren således ville være forældet efter den almindelige forældelsesfrist på 3 år henholdsvis den absolutte forældelsesfrist på 10 år, kan fordringshaveren (den forurettede) således tilkendes erstatning under straffesagen mod skyldneren. Nedlægges der ikke påstand om erstatning og/eller godtgørelse under straffesagen, kan kravet gøres gældende under et særskilt søgsmål, der anlægges inden 1 år efter endelig afgørelse i straffesagen, hvor tiltalte er fundet skyldig, eller inden 1 år efter skyldnerens vedtagelse af bøde eller anden strafferetlig sanktion.”

For så vidt angår tiltagene for at undgå strafferetlig forældelse, har Justitsministeriet gennem Rigsadvokaten indhentet følgende udtalelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International kriminalitet (SØIK):

”Som det fremgår af besvarelse af SAU spørgsmål nr. 442 af 24. maj 2018, indgav SKAT i august 2015 anmeldelse til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) om formodet bedrageri mod den danske stat ved uberettiget tilbagesøgning af indeholdt udbytteskat i perioden 2012 til 2015 på 6,2 mia. kr. Ved senere anmeldelser er beløbet udvidet til 12,7 mia. kr. (og et bedrageriforsøg for ca. 578 mio. kr.).

Der er tale om muligt bedrageri af særlig grov karakter i medfør af straffelovens § 279, jf. straffelovens § 286, stk. 2.

Forældelsesfristen for bedrageri af særlig grov karakter er 10 år, jf. straffelovens § 93, stk. 1, nr. 3. Det følger af straffelovens § 94, at forældelsesfristen regnes fra den dag, da den strafbare virksomhed eller undladelse er ophørt. Gerningsperioden for det mulige bedrageri er perioden fra 2012 til 2015, hvorfor der, således som sagen er oplyst, tidligst kan indtræde forældelse efter dansk ret i 2025 for de mistænkte hovedaktører. Hvis det i forbindelse med sagens videre behandling viser sig, at der er enkelte finansielle institutter, der kun har medvirket til det mulige bedrageri i kortere perioder, vil der i disse enkelte tilfælde kunne indtræde forældelse allerede i 2022.

SØIK's efterforskning er bredt anlagt, og det organiserede netværk af personer og selskaber, der efterforskes i SØIK, omfatter en række indbyrdes løst koblede grupperinger, som mistænkes for at have begået ligartet kriminalitet. Det betyder, at SØIK behandler et sagskompleks med en række selvstændige sager af betydeligt omfang og kompleksitet.

I forbindelse med SØIK's efterforskning af disse sager foretages der løbende nøje vurderinger af, om det indsamlede bevismateriale giver anledning til udvidelse af kredsen af mistænkte personer og selskaber og dermed afbrydelse af forældelsesfrister.

SØIK er ikke for nærværende bekendt med forhold, hvor forældelse hindrer muligheden for at rejse tiltale, hvis der i øvrigt er grundlag for at rejse tiltale.”

Skattestyrelsen har oplyst følgende om styrelsens tiltag for at undgå forældelse af erstatningskrav:

”Skattestyrelsens eventuelle tilbagebetalingskrav forælder 3 år efter de uberettigede udbetalinger, jf. forældelseslovens § 2, stk. 1, hvis Skattestyrelsens krav anses for et tilbagesøgningskrav eller et indeståelseskrav, og stk. 4, hvis kravet anses for et erstatningskrav.

Der kan være indtrådt suspension efter forældelseslovens § 3, stk. 2. Suspension indtræder, når fordringshaveren var ubekendt med fordringen eller skyldneren. I det tilfælde regnes forældelsesfristen først fra den dag, da fordringshaveren fik eller burde have fået kendskab til fordringen eller skyldneren, jf. forældelseslovens § 3, stk. 2. Det beror på en konkret vurdering, om forældelsesfristen har været suspenderet, herunder hvornår en sådan suspension i givet fald ophører.

Det følger af forældelseslovens § 16, stk. 1, at forældelsen afbrydes, når fordringshaveren foretager retslige skridt mod skyldneren med henblik på f.eks. at erhverve dom, der fastslår fordringens eksistens og størrelse, og forfølger dette skridt inden for rimelig tid. Når fordringen gøres gældende ved en domstol, sker afbrydelsen ved indlevering af stævning til retten, jf. forældelseslovens § 16, stk. 2, nr. 1.

Forældelsesfristen kan også afbrydes eller suspenderes ved indgåelse af en aftale mellem fordringshaveren og skyldneren om forældelsesfristens afbrydelse eller suspension.

Skattestyrelsen er og har været opmærksom på, at det skal sikres, at der sker afbrydelse af forældelse i civile retlige sager om tilbagesøgning og/eller erstatning samt hæftelse for uberettiget udbetalt refusion af udbytteskat. Når Skattestyrelsen mener, at der er eller kan være krav, har den taget og vil den tage initiativ til at afbryde forældelsesfristen.

Skattestyrelsen er på nuværende tidspunkt ikke bekendt med, at civile sager overfor finansielle institutioner ikke kan rejses som følge af, at forældelse er indtrådt.”

Der er stort fokus på at sikre, at de, som har været involveret i svindlen med udbytteskat, stilles til ansvar – såvel i relation til tilbagebetaling af uberettigede refusioner af udbytteskat som i relation til straf for de lovovertrædelser, der er begået. Heri indgår det som en naturlig del, at der er fokus på, at der ikke indtræder forældelse.